

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda Ecclesiae Paderbornensis

Dietrich <Paderborn, Bischof>

Paderbornae, 1602

Ordo baptizandi infirmum masculum vel foemellam.

urn:nbn:de:gbv:23-drucke/s-483a-2f-helmst3

**ORDO ET RITVS
BAPTIZANDI INFIRMVM
MASCVLVM VEL FOE-
MELLAM.**

Sacerdos; signando se cruce, petat à Patrino.

Begehret ihr daß diß Kind getaufft werde?

Responsio Patrini.

Ja Herr. Deinde dicat: **N**ennet das Kind. Resp. N.

Sacerdos.

Antwort mir von des Kinds wegen auff mei-
ne Fragen.

Abrenuncias Sathanæ?

Et si Patrinus nesciat Latinè, interroget Germanicè.

Widersagst du dem Teuffel

Responsio Patrini.

Abrenuncio. (vel in vulgari) **I**ch widersage.

Sacerdos.

Et omnibus operibus eius.

Und allen seinen Wercken?

Responsio Patrini.

Abrenuncio. **I**ch widersage.

Sacerdos.

Et omnibus pompis eius?

Und aller seiner pracht vnd hoffart?

Responsio Patrini.

Abrenuncio. **I**ch widersage.

Sacerdos deinde interroget de fide Infantis.

Credis in Deum patrem omnipotentem,
creatorem coeli & terræ?

Glaubst du in Gott / Vatter Allmechtigen/
Schöpffer Himmels vnd der Erden?

Responsio Patrini.

Credo. Ich glaub.

Sacerdos.

Credis & in Iesum Christum filium eius
unicum, Dominum nostrum. Qui cōceptus
est de Spiritu sancto, natus ex Maria virgine.
Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus,
& sepultus. Descendit ad inferos, tertia die
resurrexit à mortuis. Ascendit ad coelos, se-
det ad dexteram Dei patris omnipotentis.
Inde venturus est iudicare viuos & mortuos?

Glaubst du auch in Iesum Christum seinen ei-
nigen Sohn / vnsern Herren. Der empfangen ist
von dem heiligen Geist / Geboren auß Maria der
Juncckfrawen. Gelitten vnder Pontio Pilato / ge-
creuziget / gestorben vnd begraben. Abgestiegen zu
der Hellen / am dritte tag wider auffstanden von
den Todten. Auffgefahren gen Himmel / sitzet zu
der gerechten Gottes des allmechtigen Vatters.
Vondann er kommen wirt / zu richten die Leben-
digen vnd die Todten?

Responsio Patrini.

Credo. Ich glaub.

Sacerdos.

Credis & in Spiritum sanctum. Sanctam Ecclesiam Catholicam. Sanctorum communionem. Remissionem peccatorum. Carnis resurrectionem, & vitam æternam?

Glaubst du auch in den heiligen Geist. Die heilige Allgemeine Christliche Kirchen. Gemeinschaft der Heiligen. Vergebung der Sünden. Auferstehung des Fleisches. Und ein ewiges Leben?

Responsio Patrini.

Credo. Ich glaub.

Tunc insufflet Sacerdos in modum crucis ter in faciem Infantis, actoties dicat:

Exi ab eo (ea) Satana, & da honorem Deo viuo & vero.

Iterum insufflet, & dicat:

Exi immunde Spiritus, & da honorem Iesu Christo filio eius, Domino nostro.

Tertio insufflet, & dicat:

Fuge immunde Spiritus, & da locum Spiritui sancto paraclito.

Deinde pollice dextro faciendo cruces in partibus infra nominandis baptizandum signet, dicatq;:

Ad frontem. Signo **X** te in fronte, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, vt confidas in eo.

Bene-

Oculostuos, vt videas claritatem Dei.

Aures, vt audias verbum veritatis eius.

Nares, vt percipias odorem suauitatis

Bene **P**ectus, vt credas in eum. (eius.

† **S**capulas, vt suscipias iugū seruitutis ei⁹

dico **O**s, vt confitearis illi, qui cum Deo pa-

tre, & Spiritu sancto viuit & regnat

Deus, per omnia sæcula sæculorum.

A D I V R A T I O .

Impero tibi immunde Spiritus, in nomi-
ne Pa **†** tris, & Fi **†** lij. & Spiritus **†** sancti,
vt ex eas & recedas ab. hoc famulo (*hac fa-
mula*) Dei.

Hic signetur Infans in fronte & pectore.

N. Accipe signum crucis Domini nostri
Iesu Christi, tam in fron **†** te, quam in cor-
† de: sume fidē caelestium præceptorum: ta-
lis esto moribus, vt templum Dei iam esse
possis, ingressusq; (*saq;*) Ecclesiam Dei eua-
sisse te laqueos mortis. Ietus *ta* agnosce: hor-
resce idola, respue simulacra, cole Deum Pa-
trem omnipotentem, & Iesum Christum fi-
lium eius, qui cum eo viuit & regnat Deus in
sæcula sæculorum.

Exorcismus salis breuior.

Benedic, quæsumus Domine, hanc crea-
turam salis tua bene **†** dictione caelesti, in

D iij nomi-

nomine Domini nostri Iesu Christi : & in virtute Spiritus sancti , ad effugandum inimicum : quod tu Domine sanctificando sancti ✠ fices : benedicendo bene ✠ dicas, fiatq; omnibus percipientibus perfecta medicina permanens in visceribus eorum. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ sancti. Amē.

Sacerdos ponat sal benedictum in os infantis, dicens :

N. Accipe salem sapientiae, qui sit tibi propitiatio in vitam aeternam.

Deinde immediatè dicat, si periculum non appareat magnum, hanc Orationem.

Aeternam ac iustissimam pietatem tuam deprecor Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, luminis ac veritatis author, super hunc famulum tuum **N.** (*hanc famulā tuā N.*) ut digneris eum (*eam*) illuminare lumine intelligentiae tuae, munda eum (*eam*) & sanctifica, & da ei scientiam veram, ut dignus (*na*) efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui teneatq; spem firmam, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus (*apta*) sit ad percipiendam gratiam Baptismi tui. Per Dominum nostrum Iesum Christum filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus. Per omnia saecula saeculorum. **Resp. Amen.**

Deinde

Deinde addat hanc orationem.

Medelam tuam deprecor Domine sancte Pater omnipotens, æterne Deus, qui subuenis in periculis, qui temperas flagella dum verberas. Te ergo Domine suppliciter exoramus, vt hunc famulum tuum (*hanc famulam tuam*) eruas ab hac infirmitate, vt non preualeat inimicus vsque ad animæ tentationem, sed sicut in Iob. terminum ei pone, ne inimicus de anima ista sine redemptione Baptismatis incipiat triumphare. Differ Domine exitum mortis, & spatium vitæ extende, & reuelâ quem (*quam*) redimere gloriaris, vt Baptismi sit in illo (*illa*) palma, non mortis, vt gloriosum semper baiulet, quod acceperit signum crucis. Per Christum Dominum nostrum. *Resp. Amen,*

Postea dicat Sacerdos & circumstantes Orationem Dominicam, Salutationem angelicam, cum Symbolo Apostolorum, & catechizet manum tenens super caput Infantis, his verbis.

NEc te lateat Sâtana imminere tibi poenas, imminere tibi tormêta, imminere tibi diem iudicij, diem supplicij sempiterni, diem qui venturus est velut clibanus ardens, in quo tibi, atq; vniuersis angelis tuis æternus veniet interitus: & ideo pro tua nequitia damnate atq; damnande, da honorem Deo viuo & ve-

ro, da honorem Iesu Christo Filio eius, & Spiritui sancto paraclito, in cuius nomine atq; virtute præcipio tibi, quicumq; es, immunde Spiritus, vt ex eas & recedas ab hoc famulo (*hac famula*) Dei **N.** quem (*quam*) hodie idem Deus & Dominus noster IESVS Christus ad suam sanctam gratiam, & benedictionem, fontemq; Baptismatis vocare dignatus est, vt fiat eius templum per aquam regenerationis in remissionē omnium peccatorum, in nomine eiusdē Domini nostri Iesu Christi, qui venturus est iudicare viuos, & mortuos, & sæculum per ignem. **Resp. Amen.**

Sacerdos tangens Infantis aures & nares cum salua sua, dicat primò ad aurem dextram.

Ephphata; quod est adaperire.

Ad nares.

In odorem suauitatis.

Ad aurem sinistram.

Tu autem effugare Diabole, appropinquabit enim iudicium Dei.

Deinde obstetrix præparat Infantem ad baptizandum. Sacerdos vocato nomine baptizandi, repetit illas sex interrogationes.

Sacerdos.

We gehrt ihr daß diß Kind getaufft werde?

Respon

Responsio Patrini.

Ia Herz.

Deinde dicitur

Nennet das Kind.

Resp. N.

Sacerdos.

Antwort mir von des Kinds wegen auff meine Fragen.

Responsio Patrini.

Abrencias Sathanae?

Widersagst du dem Teuffel?

Responsio Patrini.

Abrencio. **I**ch widersage.

Sacerdos.

Et omnibus operibus eius?

Und allen seinen Wercken?

Responsio Patrini.

Abrencio. **I**ch widersage.

Sacerdos.

Et omnibus pompis eius?

Und aller seiner pracht vnd hoffart?

Responsio Patrini.

Abrencio. **I**ch widersage.

Sacerdos d. inde interroget de fide Infantis.

Credis

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem caeli & terræ?

Glaubst du in Gott / Vatter Allmechtigen / Schöpffer Himmels vnd der Erden?

Responsio Patrini.

Credo. Ich glaub.

Sacerdos.

Credis & in Iesum Christum, filium eius vnicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu sancto, natus ex Maria virgine. Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus. Descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis. Ascendit ad caelos, sedet ad dexteram Dei patris omnipotentis. Inde venturus est iudicare viuos & mortuos?

Glaubst du auch in Iesum Christum seinen einigen Sohn / vnsern Herren. Der empfangen ist von dem heyligen Geist. Geboren auß Maria der Jungfrawen. Gelitten vnder Pontio Pilato / Ge- creuziget / gestorben vnd begraben. Abgestrezen zu der Hellen / am dritten tag wider auffgestanden von den todten. Auffgefahren gen Himmel / sitzet zu der rechten Gottes des Allmechtigen Vatters. Von dannen er kommen wirt / zu richten die lebendigen vnd die todten?

Respon-

Responsio Patrini.

Credo. Ich glaub.

Sacerdos.

Credis & in Spiritum sanctum. Sanctam Ecclesiam Catholicam. Sanctorum communionem. Remissionem peccatorum. Carnis resurrectionem, & vitam aeternam?

Glaubst du auch in den H. Geist. Die heylige Allgemeine Christliche Kirchen. Gemeinschaft der Heyligen. Vergebung der Sünden. Auferstehung des Fleisches. Vnd ein ewigs Leben?

Responsio Patrini.

Credo. Ich glaub.

NOTA. Vascula sacrae vnctionis, ad vitandum errorem, sic distingui solent, vt vasculum Chrismatis signetur litera C olei sacri, O, vel S. Infirmorum autem I.

Exorcismo & catechesi, sic vt praemittitur, peractis, Sacerdos iubens Infantem denudari, intincto pollice dextro, in oleum catechumenorum, quod oleum salutis seu sanctum vocatur, faciat crucem, & vngat ipsum in pectore, & in scapulis dicens.

Et ego te linio oleo salutis in pectore, & in scapulis. In nomine Domini nostri Iesu Christi in vitam aeternam.

Sacerdos Patrimum interroget tertio.

Wilt ihr das Kind getaufft haben?

Responsio Patrini

Ja Herr. Deinde dicat: Nennet das Kind. Resp. N.

Sacerdos

Sacerdos postea diligenter inquiret de infante ab obstertrice, & aliis, an sit baptizatus, interrogando: *Ist das Kind gegetaufft?* Et si non est baptizatus prius; tunc nominato eius nomine ipsum baptizet simpliciter, absq; conditione, sub forma subscripta. Aduertat autem sacerdos, vt non ante aut post abluitionem verba Sacramenti, quæ formam continent, sed eodem tempore, quo ablutio ipsa peragitur, pronunciet, atq; ideo dum profert verba formæ, hauriat de fonte manu dextra aquam, & fundat super denudatum caput Infantis tribus vicibus, & dicat.

Forma
baptif-
mi abso-
luta.

N. Ego te baptizo in nomine Pa-
& Fi-
& Spiritus
sancti, Amen.

Si verò sacerdos intelligat, quòd infans, qui ipsi offertur baptizandus, sit fortè baptizatus, tunc inquiret per quem, & an debita Materia & Forma sit seruata; quod si deprehenderit sub recta verborum forma Infantem esse baptizatum, nequaquam eundem rebaptizet, ne grauissimas iuris pœnam incurrat; Vnctiones tamen in pectore & scapulis Oleo sancto, & in vertice Chrismate, ceterosq; ritus omnes, cum solitis orationibus suppleat. Sed si dubium est, an sit ritè in aqua naturali baptizatus, sub debita verborum forma, tunc propter dubium, debet ipsum baptizare sub conditione, & forma subscripta, nominato nomine Infantis.

Forma
baptif-
mi con-
ditiona-
lis.

N. Si es baptizatus (ta) non te rebaptizo:
sed si non es baptizatus (ta) Ego te baptizo,
in nomine Pa-
& Fi-
& Spiritus
sancti, Amen.

Sacerdos intincto pollice in sacrum Chrisma
oret, dicens;

DEVS omnipotens, & Pater Domini no-
stri Iesu Christi, qui te regenerauit ex aqua &

Spiritu

Spiritu sancto, quiq; tibi dedit remissionem
omnium peccatorum.

Hic Sacerdos baptizatum inungat Chrismate, crucem
faciendo, non in fronte, quæ Sacramento Confirmationis
reſeruat, sed in vertice, in summitate ſcilicet capitis.

Ipſe te liniat Chriſmate ſalutis in vi-
tam æternam, Amen.

Sacerdos accipiens veſtem, ſeu linteum, vel mitram can-
didam imponendo capiti Infantis, dicat:

Accipe veſtem ſanctam candidam, & im-
maculatam, quam perſeras ante tribunal Do-
mini noſtri IESV Chriſti, vt habeas vitam
æternam, & viuas in ſecula ſeculorum. Amē.

Sacerdos baptiſmo expleto, fricando pollicem dexterum
ſale, lauet manus ſupra fontem: Patrini verò extra fontem.
Claudaturq; baptiſteriū, & ſacrum Oleum cū oleo ſancto,
preunte miniſtro cum candelâ, ad ſuum locum deferatur.
Deinde procedat Sacerdos ad altare, & Infanti de ablutio-
nis vino in oſeius ponat, & dicat

Huius vini perceptio, ſit tibi in ſalutem
æternam corporis & animæ. Amen.

Postea Sacerdos tenens vnâ cum Patriniſ candelam accen-
ſam ad latus dexterum Infantis, dicat:

Accipe lampadem ardentem, irrepren-
ſibilem, cuſtodi baptiſmum tuum: ſerua Dei
mandata: vt cū Dominus venerit ad nuptias,
poſſis ei occurrere, vnâ cum omnibus Sanctis
eius in aula coeleſti, habeasq; vitam æternam,
& viuas cum eo in ſæcula ſæculorum. Amen.

Dominus ſit tecū. vel Pax tibi. vel Pax tecū.